Region Stockholm

5

Fördelning av tillkommande medel för att stärka hälso- och sjukvården

HSN 2022-0170

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Planeringsenhet
Nils Edsmalm

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-02-02

HSN 2022-0170

Fördelning av tillkommande medel för att stärka hälso- och sjukvården

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen har föreslagit regionfullmäktige att tillföra 500 mkr till akutsjukhusen, nära vård och andra områden i behov av särskilda förstärkningar. Förstärkningen ska förbättra tillgängligheten, stärka kvaliteten och intensifiera insatser för att hantera uppskjuten vård under 2022. I ärendet föreslås principer för hur dessa medel ska fördelas.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

1. Godkänna förslag till principer för fördelning av tillförda medel med 500 miljoner kronor för att stärka hälso- och sjukvården.

2. Av tillförda medel fördelas 13,5 miljoner kronor till Kommunförbundet Sjukvård och Omsorg i Norrtälje, KSON.

3. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att tillfällig ändra avtalet med Capio S:t Görans sjukhus för att på ett likvärdigt sätt erbjuda förutsättning för bibehållen kapacitet i akutsjukvården och omhändertagande av uppskjuten vård.

4. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att besluta om utbetalning av medel inom övriga områden i behov av särskilda förstärkningar.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Hälso- och sjukvården har varit hårt ansatt av pandemin under 2020 och 2021. Regionen och staten har tillfört extra medel vid flera tillfällen för att stärka hälso- och sjukvården.

Mot bakgrund av att regionen befinner sig i en fjärde våg av pandemi finns behov av att ytterligare stärka sjukvården för att ha marginaler att ta hand om den ökade smittspridningen och att omhänderta uppskjuten vård under 2022. Regionstyrelsen har föreslagit regionfullmäktige att 500 mkr ska tillföras hälso- och sjukvårdsnämnden för att förbättra tillgängligheten, stärka kvaliteten och intensifiera insatser för att hantera uppskjuten vård under 2022 (Avstämning av budget 2022 för Region Stockholm, RS 2021-0685). Regionfullmäktige fattar beslut om förslaget den 15 februari 2022. Enligt förslaget ska:

250 mkr riktas för att omhänderta uppskjuten vård och säkerställa kapacitet på akutsjukhusen,

250 mkr riktas till vårdcentraler där första linjens psykiatri ingår och att stärka den övriga nära vården där belastningen av vaccinationer och covid-19 medfört att bl.a. patienter med kroniska sjukdomar fått stå tillbaka samt andra områden i behov av särskilda förstärkningar.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslås besluta om de närmare principerna för fördelning av resurser till vårdgivarna.

Överväganden

Principer för fördelning
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen föreslår att följande fördelning och principer ska gälla förutsatt att regionfullmäktige fattar beslut enligt regionstyrelsens förslag.

Akutsjukhus
250 mkr fördelas mellan akutsjukhusen baserat på respektive akutsjukhus andel av den totala beställda akutsjukvården utifrån beställning år 2022. Omställningen inom akutsjukvården, i enlighet med Framtidens Hälso- och sjukvård, måste fortsätta. Insatserna föreslås därför riktas särskilt till förbättrad tillgänglighet till den akuta vården och det tillfälliga anslaget förväntas skapa förutsättningar att säkerställa tillgänglighet och patientsäkerhet. Åtgärder inom ramen för anslaget sker samråd med Beställaren.

I regionledningskontorets tjänsteutlåtande (RS 2021–0685) konstateras att ju större det avtalade akutuppdraget är som andel av verksamheten, desto mindre är möjligheterna att förstärka intäkterna genom ej avtalsstyrd produktion som exempelvis vård till patienter från andra län. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen bedömer att föreslagen fördelningsnyckel delvis går i linje med regionledningskontorets konstaterande.

Med akutsjukhus avses:

- Danderyds sjukhus AB
- Karolinska universitetssjukhuset
- Norrtälje sjukhus*
- S:t Eriks ögonsjukhus AB
- S:t Görans sjukhus
- Södersjukhuset AB
- Södertälje sjukhus AB

*Norrtälje sjukhus hanteras separat och ingår under föreslagen fördelning under Kommunförbundet Sjukvård och Omsorg i Norrtälje, KSON, sid 5.

Driften av S:t Görans sjukhus är upphandlad enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling och vården på sjukhuset bedrivs utifrån villkor i tecknat Uppdrags- och Vårdavtal med Capio AB. Under pågående covid-19-pandemi har Capio S:t Görans sjukhus AB gjort en omfattande omställning av sin verksamhet vilket genererat kostnader som inte var möjliga att förutse vid tidpunkten för den upphandling som resulterade i att Vårdavtalet med Capio S:t Görans sjukhus AB ingicks. Mot denna bakgrund föreslås att hälso- och sjukvårdsdirektören uppdras att verkställa en tillfällig ändring i avtalsvillkoren för att på likartat sätt som för den egenägda vården ge verksamheten förutsättning för bibehållen kapacitet inom det akuta vårduppdraget samt förutsättning att omhänderta uppskjuten vård.

Satsningen kommer främst att följas upp inom ramen för ordinarie avtalsuppföljning. Visst fokus kommer att läggas vid akutsjukhusens förmåga att upprätthålla slutenvårdsplatser i paritet med uppdrag.

Visst fokus kommer att läggas vid akutsjukhusens förmåga att upprätthålla slutenvårdsplatser för att tillgodose vårdbehovet. Uppföljningen av akutsjukhusen kommer även att omfatta analys av följande indikatorer:

- Akutmottagning vuxna, tid från klar för att lämna akutmottagning till utskrivning från akutmottagning till slutenvårdsenhet,
- Utlokaliserade patienter i somatisk slutenvård,
- Överbeläggningar i somatisk slutenvård.

Nära vård – vårdcentraler/husläkarmottagningar
100 mkr fördelas till vårdcentraler/husläkarmottagningar genom en temporär höjning av den uppdragsbaserade ersättning som vanligen utges och som baseras på sjuklighet, ACG, socioekonomi, CNI samt ålder.
Den uppdragsbaserade ersättningen föreslås höjas under perioden mars till december 2022.

Höjningarna av ersättningarna är motiverade av att husläkarmottagningarna påverkats av pandemin i betydande grad. Husläkarmottagningarna utgör första linjen dit patienterna ska vända sig för att få sina vårdbehov bedömda och tillgodosedda. Vården har prioriterats med fokus på att säkerställa att de med störst behov getts företräde och att de som har kunnat vänta har undvikit fysiska besök om det inte har varit nödvändigt. Husläkarmottagningarna har genomfört största delen av de vaccinationer som riktat sig mot riskgrupper men har även ansvarat för den ordinarie säsongsvaccinationen.

En betydande andel patienter behöver nu få sina vårdbehov tillgodosedda genom vårdcentralerna, t.ex. för årskontroller samt bedömningar och behandlingar som på medicinska grunder har kunnat skjutas på framtiden.

Övriga områden i behov av särskilda förstärkningar
136,5 mkr fördelas till övriga områden i behov av särskilda förstärkningar. Särskilt fokus ska i denna fördelning läggas på psykiatri inklusive ätstörningar. Andra områden där det finns behov av särskilda förstärkningar är t.ex. inom närakutsverksamhet, geriatrik, ASIH och logopedi.

Psykiatri
70 mkr fördelas till den psykiatriska vården inklusive ätstörningsvård.
Det föreligger en ansträngd situation inom delar av den psykiatriska vården och framförallt inom ätstörningsvården där antalet remisser har ökat kraftigt under 2021 vilket resulterat i ökade väntetider. Ätstörningsvården i egen regi förstärktes inför 2022 med 19 miljoner. Den specialiserade ätstörningsvården behöver förstärkas ytterligare för att förbättra tillgängligheten och tillgodose behoven.

Antalet besök har ökat inom den psykiatriska specialistvården för vuxna 2021. Den psykiatriska specialistvården för vuxna föreslås därför stärkas för att ge möjlighet till ökade marginaler i en hårt pressad vård och förbättra tillgängligheten.

Logopedi
Situationen inom logopedin är ansträngd. Antalet mottagningar har minskat med 8 procent under 2021 och vårdköerna växer. Det finns indikationer på väntetider inom vårdvalet på 40 veckor och upp till ett år. Trots remisskrav till vårdvalet ökar patientinflödet och frågeställningarna blir alltmer komplicerade. Förvaltningen bedömer att det inte är möjligt att återgå till en mer rimlig väntetid under 2022. Det krävs en mer långsiktig strategi än bara för innevarande år. Mot denna bakgrund bedömer förvaltningen att ersättningsnivåerna inom vårdval logopedi behöver ses över.

Hälso- och sjukvårdsdirektören föreslås få i uppdrag att besluta om utbetalning av medel till övriga områden i behov av särskilda förstärkningar.

Kommunförbundet Sjukvård och Omsorg i Norrtälje, KSON
Av tillförda medel med 500 mkr fördelas 13,5 mkr till Kommunförbundet Sjukvård och Omsorg i Norrtälje, KSON med utgångspunkt från andelen invånare i Norrtälje kommun, 2,7 procent av folkmängden i Stockholms län per 1 november 2021 (Källa: SCB).

Uppföljning
Uppföljning av de riktade medlen kommer främst att ske inom ramen för den ordinarie avtalsuppföljningen.

Ekonomiska konsekvenser
Hälso- och sjukvårdsnämnden tillförs medel från Koncernfinans. Regionledningskontoret bedömer att satsningen ska kunna finansieras av de prognostiserade högre samlade skatteintäkterna och vara resultatneutral jämfört med Region Stockholms budgeterade resultat på 141,5 miljoner kronor.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Beslutet förväntas få positiva konsekvenser för patientsäkerheten när extra medel tillsätts för att förbättra tillgängligheten, stärka kvaliteten och omhänderta uppskjuten vård.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Beslutet förväntas få oförändrade konsekvenser för jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser
Beslutet förväntas få oförändrade konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser
Beslutet förväntas innebära viss ökad administration när fördelning och uppföljning av tilldelade medel kommer att ske.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Lena Hanberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Anders Ahlsson, 2022-02-02